

O p o n e n t s k ý   p o s u d e k

na licenciátní práci předloženou k obhajobě na KTF UK

Autor práce: Mgr. Stanislav P ř i b y l

Název práce: Úřad generálního vikáře. The Office of the Vicar General

Rok předložení práce: 2012

Rozhodnutím děkana KTF UK čj. 938/12 ze dne 28. 6. 2012 jsem byl jmenován oponentem rigorózní/licenciátní práce Mgr. Stanislava Příbyla s názvem Úřad generálního vikáře, podané v oboru Katolická teologie, specializace Kanonické právo. Na základě tohoto pověření předkládám následující oponentský posudek.

Autor rozčlenil svou práci do dvou částí. V první z nich (jen stručně koncipované a mající úvodní charakter), pojednává o církevním úřadu obecně. V druhé části pak o úřadu generálního vikáře; ta se člení na sedm kapitol:

První z nich (Úřad generálního vikáře z pohledu dějin) přibližuje úřad generálního vikáře v jeho historickém vývoji jak v obecných církevních dějinách, tak v dějinách české církve (zde je pozornost věnována zejm. sv. Janu Nepomuckému).

Druhá kapitola (ne zcela přesně označená jako Vlastnosti úřadu generálního vikáře) se týká především právních relací úřadu generálního vikáře k ostatním místním ordinářům ve vedení diecéze.

Třetí kapitola (Požadavky na kandidáta na úřad generálního vikáře) pojednává jednak o kvalifikačních předpokladech pro výkon funkce generálního vikáře (sám pojem „kandidát“ zde ovšem neznamená uchazeče), jednak – nad rámec nadpisu kapitoly – o inkompatibilitě úřadu generálního vikáře s jinými (zejm. diecézními) úřady.

Stručná čtvrtá kapitola (Jmenování do úřadu generálního vikáře) je věnována otázkám souvisejícím s obsazením tohoto úřadu „per liberam collationem“ ze strany diecézního biskupa.

V páté kapitole (Moc úřadu generálního vikáře), která zřejmě představuje těžiště práce, autor pojednává o jurisdikční moci, jež je spojena s úřadem generálního vikáře – o jejím charakteru, rozsahu a omezení.

Šestá kapitola (Čestná práva generálního vikáře) se ohlíží po spíše už historických prerogativách, jež jsou/byla s tímto úřadem spojena.

Konečně sedmá a závěrečná kapitola (Pozbytí úřadu) analyzuje případy, kdy jurisdikce generálního vikáře zaniká, popř. je suspendována.

Práce obsahuje úvod a závěr, anglické resumé, přehled použitých zkratk a výkaz bibliografie v členění na prameny a literaturu. Práce je opatřena přiměřeným poznámkovým aparátem a má celkem 143 číslovaných stran.

Pokud jde o **obsahovou** stránku práce, autor při zpracování práce využil jak své praxe v popisované funkci, tak své mimořádné jazykové vybavenosti a čerpal z hlavní literatury německé, anglické, francouzské a italské. V českém jazyce monografie na toto téma

neexistuje (pokud je mi známo, ani ze starší doby), proto lze jeho práci uvítat jako přínos pro českou kanonistiku v odvětví kanonického personálního práva.

Třebaže těžiště práce spočívá v exegezi platné normativní úpravy a třebaže úvodní kapitola (6.2) autor věnuje sondě do historie tohoto starobylého a významného církevního úřadu, přesto i v dalších kapitolách věnuje přiměřené místo komparaci s právní úpravou podle Kodexu kanonického práva z roku 1917, jež ovšem reprezentuje daleko starší normativu, sahající až k tridentskému koncilu.

Autor mohl při vymezení pojmu generálního vikáře alespoň upozornit, že tohoto výrazu se neuvádí jen pro jiné místní ordináře v diecézi než diecézního biskupa, ale i pro „první náměstky“ jiných prelátů, jako je např. prelát personální prelatury, vojenský biskup apod., popř. i v partikulárním řeholním právu.

V oddílu 2.2.3 (Vztah generálního vikáře a diecézního biskupa, prostředky spolupráce a koordinace) mohl autor postavení generálního vikáře, (který je „alter ego“ svého biskupa), odlišit od postavení soudního vikáře, jež při meritorním rozhodování neváže „voluntas et mens Episcopi“ (srv. kán. 480 CIC), jako je tomu v případě generálního (ev. i biskupského) vikáře, nýbrž jedině zákon.

Systematické oddílu 2.5.4 (Moc činit správní akty) by prospělo, kdyby již úvodem bylo zdůrazněno, že nejde o nějakou samostatnou oblast výkonu moci, nýbrž o součást moci správní, a kdyby se v textu důsledněji rozlišovaly správní akty normativní (tj. obecné prováděcí předpisy, instrukce...) od správních aktů individuálních (dekrety, reskripty...) jakožto aktů aplikace práva.

Autor správně konstatuje, že generální vikář nedisponuje mocí soudní, leda by (výjimečně) kumuloval i funkci soudního vikáře (s. 89). V této souvislosti by stálo za stručné pojednání, jakou roli může (a jakou naopak nemůže) generální vikář jakožto ordinář v soudním řízení hrát.

Práce spíše výjimečně obsahuje některé drobné nepřesnosti ve vyjadřování; tak např. na st. 116 (poslední odst.) se mluví o uložení trestu latae sententiae – ten však nemůže být uložen, nýbrž postihuje delikventa ipso facto; může být jen deklarován.

Práce neobsahuje nějaké vědecké novum – to se ovšem od licenciátní práce ani neočekává. Je však velmi solidním zpracováním zvoleného tématu a prozrazuje autorovu způsobilost k další vědecké práci.

Po **formální** stránce sotva lze práci co vytknout – je přehledná, má logicky koncizní strukturu a vyhovuje i po jazykové stránce.

Z Á V Ě R :

Předložená práce odpovídá standardům, které jsou na licenciátní či rigorózní práce obvykle kladeny, proto ji rád doporučuji k obhajobě.

Při ní necht' se kandidát zaměřit na výklad pojmu ordinář v kanonickém trestním řízení (quoad extensionem) a na možnou úlohu generálního vikáře v soudním řízení vůbec.

Praha 2012-07-08

prof. JUDr. JCLic. Ignác A. Hrdina, DrSc.
oponent